

Spis treści

I. LITERATURA

Puszkina Andrzeja Turczyńskiego (Andrzej Turczyński, <i>Ten szalony pan Puszkina. Słowo o udręce</i>)	9
Mandelsztam poety z Milanówka (Osip Mandelsztam, 44 wiersze i kilka fragmentów. Przekłady i komentarze Jarosława Marka Rymkiewicza)	17
Mandelsztam i rewolucja (Ryszard Przybylski, <i>Odwieczna Rosja. Mandelsztam w roku 1917</i>)	21
Intymne życie Anny Achmatowej (Anna Piwkowska, <i>Achmatowa, czyli Rosja</i>)	25
Filozofia miłości Iwana Bunina (Iwan Bunin, <i>Późna godzina. Opowiadania emigracyjne i Nieszczęsne dni [dziennik z lat 1918–1919]</i>)	32
Bunin na obczyźnie (Renata Lis, <i>W lodach Prowansji. Bunin na wygnaniu</i>) ...	36
Mesjanizm i rewolucja. Polska i Rosja w tekstach rosyjskich symbolistów – Zinaidy Gippius i Aleksandra Błoka	41
Warszawski „Odwet”	44
Mierieżkowscy w Polsce	49
W bolszewickim Piotrogradzie	53
Europa a Rosja bolszewicka	57
Czesław Miłosz i literatura rosyjska (Czesław Miłosz, <i>Rosja. Widzenia transoceaniczne</i> , t. I, II)	60
Wiara i rozum. O eseistyce Czesława Miłosza	72
Josif Brodski i jego muza	84
Polskie spojrzenie na rosyjskiego Erosa (Izabella Malej, <i>Eros w symbolizmie rosyjskim. Filozofia – literatura – sztuka</i>)	96

Szkice o literaturze rosyjskiej (Piotr Fast, „Rozumem Rosji nie ogarniesz...”. Szkice o książkach)	98
W poszukiwaniu innej Rosji (Piotr Mitzner, Warszawski „Domek w Kołomnie”)	101
Dylematy rosyjskiej inteligencji (Andriej Siniawski, <i>Rosyjska inteligencja</i>)	106
Białoszewski i sztuka (Anna Śliwa, <i>Sztuka – percepcja – język. Sfera wizualna w poezji i prozie Mirona Białoszewskiego</i>)	109
Poeta i zło (Tadeusz Dąbrowski, <i>Pomiędzy</i>)	113
Szewczenko odbrązowiony (George G. Grabowicz, <i>Szewczenko, jakiego nie znamy. Problematyka autobiografii symbolicznej oraz współczesnej repcji poety</i>)	117
Antologia niespełnionych marzeń Ukraińców (Częstki pomarańczy. Nowa poezja ukraińska, wybór i opracowanie Anety Kamińskiej)	122
O niewyraźności wojny (Wschód – Zachód. Wiersze z Ukrainy i dla Ukrainy. Antologia, wybór, przekład, wstęp Anety Kamińskiej)	126
Antologia bólu i pocieszenia (<i>Niebiańska Sotnia. Antologia wierszy o Majdanie</i>)	130
Majdan Andruchowycza (Paweł Smoleński, <i>Szcze ne wmerła i nie umrze, rozmowa z Jurijem Andruchowyczem</i>)	134
Pisarz a wojna (Wasył Słapczuk, <i>Księga zapomnienia</i>)	137
Wileńskie pielgrzymowanie (Hercus Kunčius, <i>Litwin w Wilnie</i>)	141
Bałkańska powieść dresiarzka (Goran Vojnović, <i>Czefurzy raus!</i>)	145

II. REPORTAŻ

Rosyjskie reportaże Jacka Hugo-Badera	153
Rosyjska mozaika	157
Reportaże kołymskie (Jacek Hugo-Bader, <i>W rajskiej dolinie wśród zielska, Biała gorączka, Dzienniki kołymskie</i>)	161
Metafizyka Północy Mariusza Wilka (Mariusz Wilk, <i>Lotem gęsi. Dziennik północny</i>)	166

Syberyjski mesjasz (Jędrzej Morawiecki, <i>Łuskanie światła. Reportaże rosyjskie</i>)	170
Reportaż o Krasnojarsku (Bartosz Jastrzębski, Jędrzej Morawiecki, <i>Krasnojarsk Zero</i>)	174
Tekst miejski Jakucka (Michał Książek, <i>Jakuck. Słownik miejsca</i>)	178
Antyutopia rosyjskiej egzotyki (Daniel Kalder, <i>Dziwne teleskopy</i>)	183
Rosyjskie szkice i reportaże Igora Miecika (Igor T. Miecik, <i>14:57 do Czyty. Reportaże z Rosji; Katusza z bagnetem. 14 sekretów ZSRR</i>)	187
Rosja – kraj sprzeczności i kontrastów (Barbara Włodarczyk, <i>Nie ma jednej Rosji</i>)	192
Rosyjski świat antywartości (Boris Reitschuster, <i>Człowiek władzy i jego system</i>)	196
Oswojanie tragedii (Swietłana Aleksijewicz, <i>Czarnobylska modlitwa. Kronika przyszłości</i>)	201
Ukraina i diabeł (Francesco M. Cataluccio, <i>Czarnobyl</i>)	205
Z Gombrowiczem na Wschód (Ziemowit Szczerek, <i>Przyjdzie Mordor i nas zje, czyli tajna historia Słowian</i>)	208
Po obu stronach barykady (Jekatierina Siergackowa, Artiom Czapaj, Władimir Maksakow, <i>Wojna na trzy litery. Kronika konfrontacji w reportażach i relacjach świadków</i>)	212
Mińsk Artura Klinaua (Artur Klinau, <i>Mińsk. Przewodnik po Mieście Słońca</i>) ...	217
Dwie książki o Aleksandrze Łukaszence (Andrzej Poczobut, <i>System Białoruś; Andrzej Brzeziecki, Małgorzata Nocuń, Łukaszanka. Niedoszły car Rosji</i>)	219
Trzy książki o Kaukazie (Wojciech Górecki, <i>Planeta Kaukaz; Toast za przodków; Iwona Kaliszewska i Maciej Falkowski, Matroszka w hidżabie. Reportaże z Dagestanu i Czeczenii</i>)	223
Abchaski węzeł (Wojciech Górecki, <i>Abchazja</i>)	234
Gaumardżos, czyli tęsknota za sarmacką wolnością (Anna Dziewit-Meller, Marcin Meller, <i>Gaumardżos! Opowieści z Gruzji</i>)	238
Subiektywna panorama Azji Centralnej (Ludwika Włodek, <i>Wystarczy przejść przez rzekę</i>)	242

III. HISTORIA

Demaskator mitów (Lew Szylnik, <i>Czarne dziury historii Rosji</i>)	249
Szlachetna idealistka i podły zdrajca (Richard Pipes, <i>Zamachowcy i zdrajcy. Z dziejów terroru w carskiej Rosji</i>)	253
Sławni Polacy w Petersburgu (Ewa Ziólkowska, <i>Petersburg po polsku</i>)	257
Wielki inkwizytor bolszewickiej Rosji (Sylvia Frołow, <i>Dzierżyński. Miłość i rewolucja</i>)	262
Stalin, Sartre i prawda o Gulagu (Dariusz Tołczyk, <i>Gulag w oczach Zachodu</i>)	266
Ciemna strona Armii Czerwonej (Nikołaj Nikulin, <i>Soldat</i>)	275
Życie i śmierć Stalina (Edward Radziński, <i>Apokalipsa Koby. Wspomnienia przyjaciela Stalina</i>)	279
Współcześni święci i męczennicy (Ludwig Mehlhorn, <i>Odrzucając kłamstwo. Z historii oporu i opozycji antytotalitarnej w XX wieku</i>)	283
Rosja, marksizm i gospodarka światowa (Borys Kagarlicki, <i>Imperium peryferii. Rosja i system światowy</i>)	289
Habsburski mit (Emil Brix, <i>Z powrotem w Europie Środkowej. Eseje i szkice</i>) ...	294
Spełnione marzenia II RP (Ziemowit Szczerek, <i>Rzeczpospolita zwycięska. Alternatywna historia Polski</i>)	297
Subiektywnie o Solidarności i nie tylko (Związki przyjacielskie. Z Ludwiką Wujec rozmawia Michał Sutowski)	301
Walka pokojowa czy zbrojny opór? (Janusz Przemysław Ramotowski „Przem”, <i>Sto razy głową w mur. Historia tych, co chcieli robić coś innego niż druk bibuły</i>)	305
Studenci i Solidarność (Leszek Biernacki, „Gdy wieje wiatr historii...” <i>Studenci z robotnikami, Gdańsk 1976–1980</i>)	309
Polski mit demokratycznej Rosji (Tatiana Kosinowa, <i>Polski mit. Polska w oczach sowieckich dysydentów</i>)	313
Hold prawdzie (Piotr Mitzner, <i>Droga do Rosji</i>)	317